

27.06.2022

Asia/13

§ 513

Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelma

HEL 2022-006424 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8 200 000 euroa maaliskuun 2022 kustannustasossa.

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 §, 8 kohta)
- 2 Salassa pidettävä (JulkL 24 §, 8 kohta)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rautatien metroaseman paloturvallisuuden palotekniset parannukset ovat välttämättömiä matkustajien turvallisuuden ja viranomaisten paloturvallisuusvaatimusten vuoksi.

Hankkeen yhteydessä metron laiturialueen sähkönjakelu-, valaistus-, tele- ja turvajärjestelmät saatetaan nykyisten vaatimusten, määräysten ja standardien mukaisiksi.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategian mukaan liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus on kaupunkistrate-

gian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita kestäväen kasvun turvaamisesta.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Helsingin Rautatien metroasema avattiin käyttöön vuonna 1982. Metroasema sijaitsee Kaivokadun kannen alapuolella, yhdistyksen Asematunneliin. Lippuhallitasolta on laituritasolle yksi liukuporrasreitti laiturin keskikohtaan.

Vuonna 2019 arkipäivien keskimääräinen kävijämäärä oli 78 200 matkustajaa ja koko vuoden matkustajamäärät ovat viime vuosina olleet 20 miljoonan henkilön tasolla. Rautatien metroasema muodostaa Rautatieaseman, Rautatien bussiterminaalin, Elielinaukion ja Kaivokadun kanssa yhden Suomen ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen merkittävimmistä solmukohtista.

Rautatien metroaseman asematunnelin maanalaiset tilat on aikanaan rakennettu niin kuin ne olisivat avointa ulkotilaa. Kaivokadun kannen alapuolisissa tiloissa on useita toiminnallisia muutoksia. Aiemmassa paloturvallisuusselvityksessä on tilojen savunpoistossa sekä uloskäytävien riittävydessä todettu puutteita. Toteutettujen simulointien perusteella henkilöiden turvallinen poistuminen alapuolisista tiloista palotilanteessa on vaarantunut.

Kaivokadun kannen alapuolisia tiloja hallinnoivat Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy liikenneliikelaitoksen alihankkijana ja liittyvissä tiloissa pääosin Kaivokadun Tunneli Oy (Sponda). Yhteisenä tavoitteena on kehittää tiloja kaupallisesti. Myös Pisararata sekä Tallinna-tunneli liisäisivät myös tilojen käyttöastetta. Metroaseman ympärillä Elielinaukiolla sekä viereisissä kiinteistöissä (omistajina HOK-Elanto ja Helsingin Yliopiston Ylioppilaskunta) on käynnissä kehityshankkeita. Lisäksi Helsingin päärautatieasemaa peruskorjataan ja laajennetaan lähitulevaisuudessa.

Rautatien metroaseman käyttäjämäärät ovat kasvussa ja suunniteltujen hankkeiden toteutuessa alueen ihmisvirrat lisääntyvät entisestään. Puutteellinen paloturvallisuustilanne tulee saattaa kuntoon ennen muita parannus- ja kehityshankkeita.

Liikenneliikelaitos on valmistellut paloturvallisuuden parantamisen hanketta yhteistyössä pelastuslaitoksen ja muiden kaupungin toimijoiden sekä muiden sidosryhmien kanssa. Hankkeen tavoitteena on saavuttaa turvallinen, valoisa, energiatehokkaampi ja matkustajia paremmin palveleva metroasema.

Hankkeen toteuttaminen

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2023–2025 aikana ja rakennustöiden kokonaiskestoksi on arvioitu noin 12 kuukautta. Katutason rakennustyöt aikataulutetaan erikseen.

Kaivokadun kannen alapuoliset tilat ovat käytössä muutos- ja korjaustöiden ajan. Ehdottomana vaatimuksena on tilojen turvallinen käyttö kaikkina aikoina. Metroliikenteessä saattaa turvallisuussyistä tulla muutoksia korjaustöiden aikana.

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa tehdään tunneli- ja laituritasoilla savunpoistoon liittyen puhallin-, savuovi-, ja savuotsamuutoksia ja lisäyksiä. Liukuporrasreitille laituritasolle tehdään uusi savusulkuna toimiva lasiseinä automaattiovineen. Laituritason alakattoa uusitaan osin, sisältäen valaistuksen, akustoinnin ja muun tekniikan tarvittavan uudistamisen. Laituritason reunaan rakennetaan uusi savuotsa, johon integroidaan valaistusta, teknisiä reittejä, sekä vaimennus- ja opastepintaa. Liukuportaan ylä- ja alaosassa uusitaan alakatot. Sprinkler-järjestelmää uusitaan ja laajennetaan kattamaan myös laiturialue sekä tärkeimpiä teknisiä tiloja.

Hankkeen toisessa vaiheessa laituritason poistumistiereitti portaineen jatketaan parvitasolta katutasoon. Nykyinen katutason avoporras asematunneliin muutetaan pienemmäksi katetuksi hyökkäystieportaaksi. Kompassitason kattoon tehdään kaksi uutta savunpoistoluukkua katutasoon.

Hanke rajautuu metroaseman poistumis- ja hyökkäysreittien alueelle, liukuportaisiin ja laiturialueelle sekä teknisiin tiloihin siinä laajuudessa kuin sammutusjärjestelmiä lisätään tai uusitaan. Lähtökohtana on, että koko rakentamisen ajan metroasema on turvallinen käyttää ja kulkureitit ovat opastettuja ja esteettömiä. Työmaajärjestelyissä huomioidaan metro- ja matkustajaliikenteen toimivuus.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat hankesuunnitelman mukaisesti enintään 8 200 000 euroa.

Hankkeen kustannusarvio on laadittu rakennusosa-arviona Helsingin hintatasoon 03/2022.

Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 17 % hankevaraus.

Hankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön on käytetty maaliskuun 2022 loppuun mennessä yhteensä n. 120 000 euroa.

Vuodelle 2022 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu n. 430 000 euroa, mikä sisältää suunnittelun, rakennuttamisen ja projektinjohdon kustannuksia. Nämä kustannukset sisältyvät myös tulosbudjettiin. Vuonna 2023 hankkeen kustannukset ovat arviolta n. 3 870 000 euroa, vuonna 2024 n. 3 050 000 euroa ja vuonna 2025 n. 810 000 euroa. Vuosille 2023–2025 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon talousarvioiden valmistelussa kyseisille vuosille.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke rahoitetaan lainarahoituksella. Hanke aiheuttaa 25 vuoden poistoajalla tasapoistoina n. 330 000 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Hankkeen on arvioitu säästävän vuodessa 30 000 euroa kunnossapito- ja energiakustannuksissa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (160 000 euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (25 vuoden aikana yhteensä 2 670 000 euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 160 000 euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset 3 200 000 euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin infra-tukena maksettavaksi. Hankkeen vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,19 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Rautatien metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankkeen HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 280 000 euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus on 12.6.2017 § 665 päättänyt, että liikennelaitoksen johtokunta päättää tilahankkeista, joiden hankesuunnitelman mukainen arvonlisäveroton kustannusarvio on enintään viisi miljoonaa euroa. Kun hankkeen kustannusarvio ylittää viisi miljoonaa euroa on päätösvalta kaupunginhallituksella.

27.06.2022

Asia/13

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulKL 24 §, 8 kohta)
- 2 Salassa pidettävä (JulKL 24 §, 8 kohta)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liikenneliikelaitos

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 18.05.2022 § 41

HEL 2022-006424 T 10 06 00

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi Rautatien torin metroaseman paloturvallisuuden parantamisen hankesuunnitelmaa niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta sisältäen hankkeen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 8,2 milj. euroa kustannustasossa maaliskuu 2022.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi